

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER FİNAL SINAV SORULARI

(İkinci Öğretim Öğrencileri İçin - 17.05.2014 - 10.00)

Açıklamalar: Sınav süresi **3 SAATİR**. Bir tabaka daha ek kâğıt alabilirsiniz. Yazınızın okunaklı cevaplarınızın gerekçeli olmasına özen gösteriniz. Sınavın ilk 30 dakikası salondan çıkmanıza izin verilmeyecektir. Cep telefonlarınızı kapalı tutunuz. Başarılar dileriz.

OLAY I

C'nin kızı K, A tarafından kaçırılır ve istenen fidyeyi ödemezse K'nin öldürüleceği yazılı bir not, C'ye gönderilir. C, durumu arkadaşı D'ye anlatarak ne yapacağını bilemediğini belirtir. Bunun üzerine D, "Bu işi E çözer. Sen de tanıyorsun onu. Yakar yıkar ama sorunu çözer." şeklinde konuşarak E'nin işyerini tarif eder. E ile görüşen C, kızını kaçırılanların yaptıklarının yanlarına kar kalmaması gerektiğini, canlarını acıtmak istediğini söyler. Bunun üzerine E, arkadaşları F ve 14 yaşındaki G'ye olayı anlatır ve "A'ya gününü gösterelim" şeklinde konuşur. A'nın bulunduğu metruk binayı tespit eden E, bir gece arkadaşları F ve G ile birlikte binanın önüne gider. G'ye aşağıda beklemesini ve birisi gelirse haber vermesini söyleyerek F ile birlikte binaya girer. E ile F, yukarıya çıktıklarında A ve arkadaşı B'yi binadaki bir dairenin demir kapısını kilitlerken görürler. Görüldüklerini fark eden A ve B, binanın karanlık olmasından da yararlanarak kaçmaya başlarlar. C'nin kızının kilitlenen dairede olduğunu düşünen E ile F ise, dairenin anahtarını almak için A ve B'nin arkasından koşarlar. Kovalamaca sırasında F, "Odanın anahtarını verin, peşinizi bırakalım." diye bağırır. Ancak A ve B bir tepki vermeyerek, binanın uzun ve dar koridorunda koşmaya devam ederler. Bunun üzerine F, karanlık nedeniyle tam olarak seçememesine rağmen, silahı ile yere doğru rastgele bir el ateş eder. Silah sesini duyan A, kendilerinde anahtar olmadığını söyler. Buna karşılık F'nin yere doğru iki el daha ateş etmesi üzerine kurşunlardan biri B'nin bacağına, diğer kurşun ise yerden sekerek A'nın sırtına isabet eder. Yaralı haldeki B'nin yanına giden F, B'nin kendi kardeşi olduğunu, karanlıktan göremediğini, C'nin fidyeyi ödeyerek kızını 2 saat önce A ile B'den teslim aldığını öğrenir. Binadan silah sesleri duyan G ise, "Silah sesi de nereden çıktı, bunlar işi abarttılar" düşüncesiyle evinin yolunu tutar. Yolda polisi aramayı düşünse de, telefonunun şarjı bittiğinden bu düşüncesini gerçekleştirmez. Olay sonunda A hayatını kaybeder.

Bilgiler:

- * E, daha önce kasten işlediği bir suçtan dolayı aldığı 6 yıl hapis cezası ile cezalandırılmış, cezanın kanunda öngörülen kısmını infaz kurumunda geçirip olaydan bir ay önce koşullu salıverilmiştir.
- * F, daha önce işlediği taksirle öldürme suçu nedeniyle cezası infaz edilmekteyken bir hafta önce cezaevinden kaçmıştır.
- * C, daha önce Türkiye'de işlediği uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan dolayı Almanya'da yargılanmış, 12 yıl hapis cezasına mahkûm edilmiş, bu ceza infaz edilmeden Türkiye'ye gelmiştir.

SORU: Olayda YALNIZCA C, D, E, F ve G'nin ceza sorumluluklarını suç sistematığına uygun şekilde inceleyiniz.

OLAY II

Taksi şoförü A, trafiğin yoğun olduğu bir saatte, müşterisi C ile seyahat etmektedir. Yolu üzerinde bulunan bir inşaattan, aracın tam önüne düşen bir taş çarpmamak için, ani bir hareketle direksiyonu kırar. A, taştan kurtulur, ancak yol kenarında yürüyen B'ye çarparak B'nin yalanmasına neden olur. B'nin yere düştüğünü ve yerdeki kanların yoğunluğunu fark eden A, B'yi aracına almak için yeltenir. Ancak aracın arka koltuğunda oturan C, A'nın kafasına silah dayayarak "Benim acil bir işim var, kapıyı kapat ve aracı sürmeye devam et!" demesi üzerine A, yoluna devam eder. Olay yerine ambulans çağrılır ancak ilçedeki tek ambulansın bir köydeki başka bir hastayı almak için gittiğinden, B'ye zamanında müdahale edilemez ve B kan kaybından hayatını kaybeder. Olay sonrası yapılan soruşturma çerçevesinde ifadesi alınan C, uçağa yetişmeye çalıştığını, uçağı kaçırıyorsa doğum yapmak üzere olan eşini yalnız bırakacağını ve doğumda orada bulunamayacağını belirtir.

Bilgiler:

- * Olay sonrasında A'nın kullandığı taksiyi amcasından kiraladığı tespit edilir.
- * C hakkında 2 yıl önce işlediği taksirle yaralama suçu dolayısıyla hapis cezası verilmiş, bu ceza adli para cezası şeklindeki seçenek yaptırıma çevrilmiştir.
- * A hakkında daha önce işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı 4 ay hapis cezası verilmiş, ancak hüküm henüz kesinleşmemiştir.

SORU: Olayda YALNIZCA A ve C'nin ceza sorumluluklarını varsayımlarını da dikkate alarak suç sistematığına uygun şekilde inceleyiniz.

TOPLAM 107 + 18 EK PUAN = 125 PUAN

OLAY I

73 PUAN + 7 PUAN

Birinci Olay

Renkli olarak gösterilen kısımlar, öğrenci tarafından birden fazla kez yazılmış olabilecek kısımlar olup bu kısımlara bir defa puan verilmesi gerekmektedir.

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

E, arkadaşları F ve G ile konuşarak "A'ya gününü gösterelim" deyip F ve G ile birlikte metruk binaya gitmişlerdir. G, aşağıda gözcülük yaparken E ve F, dairenin anahtarını almak amacıyla A ve B'nin peşinden "Odanın anahtarını verin, peşinizi bırakalım" diyerek koşarlarken silahla ateş eden F'nin silahından çıkan kurşunların A ve B'ye isabet etmiştir. Bu suretle C, D, E, F ve G'nin fiilleri **yağma suçu** bakımından değerlendirilmelidir. **1 PUAN + EK 1 PUAN SİST.**

II. İRDELEME

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

- **Fail:** Yağma suçu, fail bakımından genel suç özelliğini taşımakta olup olayda E ve F, faildir (G'nin iştirak statüsü için bkz. iştirak).
Mağdur: Mağdur, malın zilyedi ve sahibi olup olayda anahtarın sahibi olan A ve B'dir.
Konu: Suçun konusu, başkasına ait ve bir başkasının zilyedliğinde bulunan taşınır bir mal olup, olayda anahtar konuyu oluşturmaktadır. **1 PUAN**
- **Fiil:** Yağma suçunda fiil, belirli değerlere yönelik tehdit ederek veya cebir kullanarak bir malı teslimine veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur etmedir. Olayda E ile F, A ile B'de bulunan anahtarı teslim almak üzere önce tehdit etmişler, ardından da F, A ile B'ye doğru yerden de olsa silahıyla ateş etmiştir. Bu durumda yağma suçunun fiil unsuru gerçekleşmiştir. **1 PUAN**
Netice: Yağma suçunun neticesi malın teslim alınmasıdır. Olayda bu konuya ilişkin bilgi verilmemiştir.
Nedensellik bağı ve objektif isnadiyet: Olayda nedensellik bağı ve objektif isnadiyet vardır.

2. Manevi Unsurlar

E ve F, kasten, yani bilerek ve isteyerek hareket etmektedir.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

- Olay kapsamında meşru savunmanın tartışılması gerekir. Meşru savunma bir hukuka uygunluk nedenidir. **1 PUAN**
- Meşru savunmanın saldırıya ve savunmaya ilişkin şartları bulunmaktadır. Saldırıya ilişkin şartlar: i) Haksız bir saldırı bulunmalıdır. ii) Saldırının gerçekleşen, gerçekleşmesi veya tekrarı muhakkak olması gerekir. iii) Kişinin kendisine veya üçüncü bir kimseye yönelik olması gerekir. Savunmaya yönelik şartlar ise: i) Defetme zorunluluğu ile işlenmesi, ii) Orantılı olması gerekir. **EK 2 PUAN**
- Olayda fidye ödemesi için C'nin kızı K, A ve B tarafından kaçırılmıştır. E ve F ise, K'yi kurtarmak amacıyla anahtarı almak için A ile B'nin peşinden koşmakta, F bu yüzden dolayı A ile B'ye ateş etmektedir. Bu durumda esasında A ve B tarafından C'nin kızı K'ye yönelik olarak gerçekleşen bir haksız saldırı vardır. **1 PUAN**
- Buna karşılık bir görüşe göre bu saldırının defetme zorunluluğu ile işlenmediği ileri sürülebilir. Zira hem C'nin hem de E, F ve G'nin kolluk görevlilerine başvurma şeklinde meşru imkanları bulunmaktadır. Bu durumda böyle bir yol varken bu şekilde bir yola başvurulması meşru savunmayı ortadan kaldırdığı ifade edilebilir. **1 PUAN**
- Ancak ikinci görüşe göre meşru savunmada yer verilen defetme zorunluluğu, zorunluluk halinde yer alan "kurtarma zorunluluğu"na benzememekte, olay anı ve koşullarındaki duruma göre değerlendirilmelidir. Bu durumda E ve F'nin olay anındaki durumları dikkate alındığında defetme zorunluluğu ile hareket ettikleri sonucuna ulaşılabilir. **1 PUAN**
- Ancak olayın gelişiminde, yani A ve B silahla vurulduktan sonra K'nin C'ye teslim edildiği, yani haksız saldırının sona erdiği belirtilmektedir. Bu durumdan habersiz olan E ve F'nin meşru savunmanın koşullarında hataya düştükleri ifade edilebilir. **1 PUAN**
- Hukuka uygunluk nedenlerinin maddi koşullarında hata halinde iki görüş bulunmaktadır. Birinci görüş, bu hatanın kastı kaldıran hata olduğunu, kişinin bu şekilde bir hata halinde kastının kalkacağını, ancak taksirle sorumluluk halinin saklı olduğunu kabul etmektedir. Bu bağlamda artık kişinin taksirli sorumluluğu konusunda bir irdeleme yapılır (**Öğrenci, bu açıklamalara manevi unsur başlığı altında da yer vermiş olabilir.** Esasında birinci görüş, manevi unsur başlığı altında olacaktır; İkinci görüş için bkz. Kusur). **1 PUAN**

- O halde yağma suçunun taksirli hali düzenlenmediğinden yağma suçundan dolayı failerin sorumluluğuna gidilemez. Birinci görüşe göre bu kısımdan sonra inceleme yapılmaz. Ancak hukuka uygunluk nedenlerinin koşullarında hata hususunda ikinci görüş kabul edilirse incelemeye devam edilir. **1 PUAN**

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

- Yağma suçunun silahla işlenmesi, birden fazla kişi ile birlikte işlenmesi halinde cezayı artıran nitelikli unsurlar söz konusu olabilecektir. **EK 2 PUAN**

C. KUSUR

(E ile F'nin hukuka uygunluk nedenlerinin maddi koşullarında hataya düştüklerinin belirtilebileceğini ifade etmiştik.)

- Hukuka uygunluk nedenlerinin maddi koşullarındaki hatanın niteliği konusunda ikinci görüş, bu hatanın kusuru etkileyen bir hata olduğu şeklindeydi. Buna göre ceza sorumluluğunu azaltan veya kaldıran nedenlerin gerçekleştiği hususlarda kaçınılmaz hataya düşen kişi bu hatasından yararlanır. **1 PUAN**
- Bu çerçevede hatanın kaçınılabilir olup olmadığı değerlendirmesinin yapılması gerekir. Bu değerlendirme, kişinin subjektif durumu dikkate alınarak çevresi, sosyal yaşamı, eğitim durumu gibi hususlar çerçevesinde yapılır. **1 PUAN**
- Hatanın kaçınılabilir olması halinde kişiye ceza verilir ancak bu cezada TCK md. 61'e göre belli bir oranda indirim yapılır. **1 PUAN**
- Bu hatanın kaçınılamaz hata olması halinde ise kişiye ceza verilmez. **1 PUAN**
- E ile F'nin düştükleri hata, K'nin A ve B tarafından kilitlenen dairede olduğunu düşünmeleridir. E ve F'nin bu hatalarının kaçınılmaz hata olduğu ifade edilebilir. Zira K'nin babası C, kızının A ile B'nin elinde olduğu söylemiş, E ile F'nin metruk binaya K'yi teslim almak üzere gittikleri gün C, kızını A ile B'den teslim almış olmasına rağmen E ve F'ye haber vermemiştir. Keza E ile F, A ve B'yi kovalarken "Odanın anahtarını verin, peşinizi bırakalım" şeklinde bağırdıkları A ve B, sessiz kalarak kaçmaya devam etmişlerdir. Bu durumda E ve F'nin düştükleri hatanın kaçınılmaz olduğu belirtilebilir. Dolayısıyla E ve F'nin kusuru olmadığı için haklarında ceza verilmez. Buna karşılık hatanın kaçınılabilir olması halinde her ikisine de ceza verilecek, ancak cezada belli bir oranda indirim yapılabilecektir. Zira F'nin bir el ateş etmesi üzerine kendilerinde anahtar olmadığı şeklinde bağırmıştır. **1 PUAN**
- Ayrıca defetme zorunluluğu hususunda birinci görüşün kabul edilmesi ve meşru savunmanın olmadığı sonucuna ulaşılması halinde (bkz. hukuka aykırılık unsuru) haksız tahrik gündeme gelebilir. Olayda baba C'nin kolluk görevlilerine başvurma imkanı varken bu şekilde E'ye başvurması, meşru savunmayı ortadan kaldıracak niteliktedir. O halde haksız tahrik gündeme gelebilir. **1 PUAN**
- Haksız tahrik, kusuru etkileyen bir neden olup failin cezasında belli bir oranda indirim yapılır. Haksız tahrik söz konusu olabilmesi için suçun; haksız bir fiilin meydana getirdiği hiddet veya şiddetli bir elemin etkisi altında işlenmiş olması gerekir. **1 PUAN**
- İşlenen bir fiilin haksız fiil olarak kabul edilebilmesi için tüm hukuk düzenindeki normlar dikkate alınır. Olayda birlikte samimi olması hukuken yasaklanmayan bir davranıştır. Olayda C'nin kızının kaçırılması haksızlık teşkil edecektir. Keza bu fiilin C'de hiddet veya şiddete neden olduğu da E ile konuşurken söylediği sözlerden anlaşılmaktadır. Dolayısıyla C, haksız tahrikten yararlanabilecektir (C hakkında uygulanabilecek olan haksız tahrik halinin diğer suç ortaklarına uygulanıp uygulanamayacağına ilişkin olarak bkz. iştirak). **1 PUAN**
- G'nin 14 yaşında olduğu bilgisine de yer verilmiştir. Bu durumda kusur yeteneği bağlamında yaş küçüklüğünün değerlendirilmesi gerekir. G, ikinci grup yaş küçükleri arasında olup işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin azalıp azalmadığına bakılarak bir sonuca ulaşılması gerekir. G'nin işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin azalması halinde ceza verilmez. Ancak işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin azalmaması halinde ise cezasında belli bir oranda indirim yapılır. **1 PUAN**

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs: Suç tamamlanmıştır.

2. İştirak:

a. Suça iştirak edenlerin statüleri:

- **E'nin iştirak statüsü:** E, fail olmasının yanı sıra azmettiredir. Zira E, hiç suç işleme düşüncesi bulunmayan arkadaşları F ve G'de suç işlemesi düşüncesi oluşturmuştur. Bu durumda E, aynı

zamanda suçun icra hareketlerinin gerçekleştirilmesine katıldığı için hem fail olacak hem de azmettiren olacaktır. **1 PUAN**

- Bu durumda asli norm (temel şekli bakımından fail) – tali norm (nitelikli şekli bakımından şerik) söz konusu olacak ve failliğin şerikliğe asliliği kuralı gereğince E, yalnızca suçun temel şekli bakımından fail olarak sorumlu tutulacaktır. **1 PUAN**
- G'nin 14 yaşında olması nedeniyle çocukların suça azmettirilmesi nedeniyle E'nin cezasında artırım yapılacaktır. **1 PUAN**
- G'nin 14 yaşında olduğu bilgisine de yer verilmiştir. Dolayısıyla G'nin işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin gelişmemiş olması halinde E'nin kusur yeteneği bulunmayan bir kimsenin iradesine hakim olmasından bahisle dolaylı fail olması da söz konusu olabilecektir. Bu defa E'nin bu durumu bilip bilmediğinin irdelenmesi gerekir. E, G'nin bu durumunu biliyor ise G'yi araç olarak kullandığından dolayı dolaylı fail olacaktır. **1 PUAN**
- Ancak E, G'nin bu durumundan haberdar değil ise, yani G'nin kusur yeteneğini var zannediyorsa bu defa dolaylı fail değil; şartları var ise azmettiren olacaktır. **1 PUAN**
- E'nin dolaylı fail olması halinde ise kusur yeteneği bulunmayan bir kimsenin suçun işlenmesinde araç olarak kullanılması nedeniyle cezada artırım yapılacaktır. **1 PUAN**
- **D'nin iştirak statüsü:** Her ne kadar D fail olmasa da azmettiren olup olmadığı tartışılmalıdır. Azmettirmenin olabilmesi için, suç işleme kararı bulunmayan bir kimsede bu kararın verdirilmesi gerekir. Ancak soyut bir şekilde bir suç işleme kararının verdirilmesi kabul edilmemektedir. Azmettirme kararı verdirilirken en azından işlenmesi istenen suçun ve mağdurun belirlenebilir olması gerekir. Yani azmettirme halinde kişi, belli bir fiili işlemeye azmettirilmelidir ve bu fiilin belli bir şahsa yönelik olması gerekmektedir. Olayda D'nin sözleri kapsamında belli bir suçun işlenmesine azmettirildiğinden söz edilemeyecektir. Zira sözleri, bir olasılıktan bahsetmekte olup bir kesinlik söz konusu değildir. **1 PUAN**
- **C'nin iştirak statüsü:** Azmettirme için gerekli şartlar için bkz. E ve D'nin iştirak statüsü. C'nin E ile konuşarak kızını kaçıranların yaptıklarının yanlarına kar kalmaması gerektiğini, canlarını acıtmak istediğini söylemiştir. Bu durumda C'nin azmettiren olduğu ifade edilebilir (C'nin yağma suçundan dolayı şerik olarak sorumlu tutulup tutulmayacağına dair değerlendirme için bkz. azmettirmede sınırın aşılması). **1 PUAN**
- **G'nin iştirak statüsü:** G, metruk binanın aşağısında beklemekte, yani gözcülük yapmaktadır. Gözcülerin iştirak statüsü bakımından bir değerlendirme yapılmalıdır. Suçun işlenmesine gözcü olan bir kimsenin suçun işlenişine katkısına göre durumu yardım eden ya da müşterek fail olabilir. Şayet gözcülük, suçun gerçekleşmesi bakımından vazgeçilmez bir nitelik taşımaktaysa bu durumda kişi müşterek fail olur, aksi takdirde suçun işlenmesini kolaylaştırdığı için yardım eden olur. G'nin statüsü buna göre belirlenecek, müşterek fail veya yardım eden olacaktır. **1 PUAN**
- Son olarak G, C'nin kurtarılması amacıyla gözcülük yaptığından dolayı işlenen yağma suçunun işlemeyi kararlaştırdıkları suç arasında bulunmaması hususunun değerlendirilmesi gerekir (Bu değerlendirme için bkz. Azmettirmede sınırın aşılması). **1 PUAN**

b. Azmettirmede sınırın aşılması:

- Azmettirilen failin azmettirenin kastının kapsamı dışına çıkması söz konusu olabilir. Bu durum iki şekilde gerçekleşebilir.
- **Nitelik Yönünden Sınır Aşımı:** Azmettirilen, karar verdirilen suçtan tamamen başka bir suç tipini işlemiş olabilir. Bu gibi durumlarda azmettirenin sorumluluğu, yalnızca azmettirdiği fiilden dolayı olacaktır. **1 PUAN**
- **Nicelik Yönünden Sınır Aşımı:** Azmettirenin kastettiğine göre daha fazlası gerçekleştirilmiş olabilir. Failin azmettirme kastına göre nicelik yönünden önemli sapmaları azmettirene yüklenemeyecektir. **1 PUAN**
- Olayda azmettirilenler, hem azmettirenin kastından hem de müşterek fail olarak G ile aldıkları karar gereği işlemeyi düşündükleri suçtan başka suç işlemişler, yağma suçunu gerçekleştirmişlerdir. Azmettirenin ağır neticelerden veya başka bir suçtan sorumlu tutulabilmesi için azmettirilen ya da işlenmesi kararı alınan suç ile işlenen suçun aynı nitelikte olması gerekir. Şerikler bakımından geçerli olan bağlılık kuralı gereğince kasten ve hukuka aykırı bir şekilde hareket etmiş olmalıdır. Bu kuralın bir sonucu olarak şeriklerin çifte kastlarının bulunması gerekir. Buna göre hem şerik olarak suça katılmaya hem de failer tarafından işlenen suç bakımından en azından olası kastlarının bulunması gerekir. Olayda K'nin yaralama suçu sonucunda kurtarılabilceğini öngören suç ortaklarının öngörülerinin dışında gerçekleşen yağma suçunun niteliği yaralama suçuna göre farklı niteliktedir. Dolayısıyla hem azmettiren C, hem de yardım eden ya da müşterek fail olan G, işlenen yağma suçundan dolayı sorumlu tutulmazlar. **1 PUAN**

3. İctima

a. Yağma suçu işlenirken tek fiille hem B'ye hem de A'ya karşı suç işlenmesi

- Öncelikle F'nin anahtarı almak amacıyla A ve B'nin olduğu yere doğru iki el ateş eder. Bu durumda F'nin tek fiilinin olduğu açıktır. Dolayısıyla F, işlediği tek fiille yağma suçunu (aynı suçu) birden fazla kişiye, yani hem A hem de B'ye karşı işlemiştir. Aynı neviden fikri içtima kurallarına göre F hakkında tek ceza verilecek ve cezasında belli bir oranda artırım yapılacaktır. **1 PUAN**
- Ancak aynı neviden fikri içtima kurallarının uygulanmasını engelleyen ve gerçek içtima kurallarının uygulanmasını öngören yağma, işkence, kasten öldürme ve kasten yaralama şeklinde istisna suç düzenlemesi bulunmaktadır. Bu durumda hem A hem de B'ye karşı işlenmiş iki ayrı yağma suçu vardır. **1 PUAN**
- B'ya karşı işlenmiş yağma suçu bakımından: Yağma suçunun bileşik suç olduğu belirtilmelidir. Yağma suçu, bileşik bir suç olup yaralama/cebiri ile hırsızlığı bünyesinde barındırır. Yani bu suçlardan dolayı ayrı ayrı cezalandırmaya gidilmeyecek, yalnızca yağma suçundan dolayı bir cezalandırma yoluna gidilecektir. Dolayısıyla yağma suçu işlenirken B'nin yaralanmasına neden olunması nedeniyle ayrıca bir cezalandırma yoluna gidilmeyecek, B'nin yaralanması yağma suçu içinde eriyecektir. **1 PUAN**
- A'ya karşı işlenmiş yağma suçu bakımından: Yağma suçunun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır (TCK md. 149/2). Buna göre olayda A'nın sırtına isabet eden kurşunun ölümüne neden olması, neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış suçun oluşmasına neden olduğundan dolayı söz konusu hüküm gereğince gerçek içtima kuralları uygulanacak ve hem yağma hem de neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçundan dolayı ceza verilecektir (Bkz. İkinci olay). **1 PUAN**

İkinci Olay

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

Karanlıkta koşarlarken F, A ve B'nin buldukları bölgeye doğru yere bir el rast gele ateş etmiştir. F, yere doğru iki el daha ateş eder. F'nin silahından çıkan kurşunlardan biri yerden sekerek A'nın sırtına isabet eder ve A hayatını kaybeder. Bu suretle C, D, E, F ve G'nin fiilleri neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçu bakımından değerlendirilmelidir. **1 PUAN + 1 PUAN SİST.**

II. İRDELEME

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

- **Suçun Faili:** Bu suç, herkes tarafından işlenebilir. Olayda fail F ve E'dir (G'nin durumu için bkz. iştirak).
- **Suçun Konusu:** Suçun konusu, insan vücududur. Olayda suçun konusu A'nın vücududur.
- **Suçun Mağduru:** Suçun mağduru öldürülen kişidir. Olayda mağdur A'dır.
- **Fiil:** Olayda F öldürmek amacıyla ateş etmemiş, yere doğru ateş etmiştir. Kişiye ateş edilmesi, kişinin vücuduna acı veren, sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan bir davranıştır. Dolayısıyla olayda yaralama suçu bakımından da bir fiil söz konusudur. **1 PUAN**
- Daha sonra yerden seken kurşunun sırtına isabet etmesi üzerine A, hayatını kaybetmiştir. Yaralama kastıyla ateş edilmesi üzerine ağır bir netice ortaya çıktığında artık neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçundan söz edilir. Zira neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçu, kastedilen fiilden dağa başka veya ağır bir neticenin gerçekleşmesi halinde söz konusu olur. Olayda ölüm neticesi meydana geldiğinden (TCK md. 87/4) neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçunun fiil unsuru gerçekleşmiştir. **1 PUAN**
- Kastan yaralama sonucu ölümü düzenleyen TCK 87/4 hükmü, temel suç bakımından kasten yaralamayı düzenleyen 86. maddenin 1. ve 3. fıkralarına atıf yapmıştır. Buna göre yaralamanın basit tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde olması (TCK md. 86/2) hali dışındaki yaralamaların sonucunda ölüm neticesinin meydana gelmesi halinde TCK 87/4 uygulanabilecektir. Olayda netice sebebiyle ağırlaştırılmış yaralama suçu (TCK md. 87/4) bakımından da fiil unsurunun gerçekleştiği ifade edilebilecektir. **2 PUAN**
- **Netice:** Olayda netice gerçekleşmiştir. Bu ölüm neticesi doğrudan gerçekleştirebileceği gibi yaralama sonucu da gerçekleştirebilir.
- **Nedensellik Bağı:** Nedensellik bağı bulunmaktadır.
- **Objektif isnadiyet:** Olayda objektif isnadiyet vardır.

2. Manevi Unsurlar

- Neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçlarında iki aşamalı bir değerlendirme yapılması gerekir. Kişinin ağır neticeden sorumlu tutulabilmesi için en azından taksirle hareket etmiş olması gerekir. **1 PUAN**
- Olayda fail, karanlık bir anda, uzun ve dar bir koridorda kaçmakta olan A ve B'nin bulunduğu yere doğru rast gele iki el ateş etmiştir. Her ne kadar hedef almamış olsa ve kurşunların herhangi birine isabet edeceğini bilmiyor olsa da bu şekilde bir neticeyi kabullenerek hareket ettiği ifade edilebilir. Bu nedenle yaralama suçu, olası kastla işlenmiştir. **1 PUAN**
- Ağır netice olan ölüm neticesi bakımından ise F'nin en azından taksirle hareket etmiş olması gerekir. Bu bağlamda ağır netice bakımından taksir bağlamında bir değerlendirme yapılmalıdır. Buna göre evvela olayda ölüm neticesinin öngörülebilir olup olmadığı hususunda bir değerlendirme yapılmalıdır. Ölüm neticesinin öngörülebilir olduğu durumlarda failin ölüm neticesi öngörüp öngörmediğinin tartışılması gerekecektir. **1 PUAN**
- Bu değerlendirme, F ile A ve B arasındaki mesafe, zaman, mekan, hedef alınan yer, kullanılan araç, olayın gerçekleşme koşulları gibi hususlar dikkate alınarak değerlendirilmelidir. F, silah kullanmış, rast gele olmak üzere iki el ateş etmiştir. Keza bunu karanlıkta A ve B'yi görmediği halde yapmış, ancak yere doğru ateş etmiştir. Aynı zamanda binanın uzun ve dar koridorunda A ve B'yi kovalarken yapmıştır. Bu durumda kurşunun A ve B'nin ölümlerine neden olabilecek bölgelerine isabet etmesi ihtimali bulunmaktadır. Her ne kadar yere ateş etse ve kurşunun yerden sekmesi nadir rastlanan bir durum olsa da kovalama anı dikkate alındığında bu durumun silahtan çıkan kurşunun gidişatına etki edeceği açıktır. Tüm bu hususlar dikkate alındığında ağır netice bakımından F'nin adi taksirle ya da bilinçli taksirle hareket ettiği ifade edilebilir. **2 PUAN**

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

- *Öğrenci, meşru savunma ve koşullarında hataya bu suç kapsamında da değinmiş olabilir. Yağma suçunda bu hususa değinen öğrenci bakımından yalnızca renkli olmayan kısım değerlendirmeye alınmalıdır.*
- Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.
- Dolayısıyla kasten yaralamanın neticesi sebebiyle ağırlaşmış hallerinin gerçekleşmesi nedeniyle TCK md. 87 bakımından suçun temel şekli olan kasten yaralama, taksirli olarak işlenmiş kabul edilecektir. Bu defa taksirle yaralama (TCK md. 89) suçunun ağır neticeleri arasında ölüm neticesi bulunmadığından doğrudan taksirle öldürme suçuna gidilmelidir (Bkz. Üçüncü olay, ulaşılan bu sonuç hukuka uygunluk nedenlerinin koşullarında hatanın kastı kaldıran hata olarak kabul edilmesi gerektiğini kabul eden birinci görüşe göredir). **1 PUAN**

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Herhangi bir nitelikli unsur bulunmamaktadır.

C. KUSUR

Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs: Suç tamamlanmıştır.

2. İştirak

a. Suça iştirak edenlerin statüleri:

Bkz. Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

C'nin iştirak statüsü: Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

- C hakkında geçerli olan haksız tahrik hali yalnızca tahrik edilen kişi hakkında uygulanabilir. Yani haksız tahrik hali sadece C hakkında uygulanabilir. Ancak elbette E, F ve G de tahrik edilmişlerse, yani A ve B tarafından K'nin kaçırılması dolayısıyla hiddet veya şiddetli elemin etkisi altında kalmışlarsa bu durumda o kişiler hakkında da haksız tahrik uygulanabilir. **1 PUAN**

G'nin iştirak statüsü: Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

- G'nin yaş küçüklüğü dolayısıyla işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneğinin bulunmaması halinde kusur yeteneğinin bulunmadığı sonucuna ulaşılabilecek ve G'ye ceza verilmeyecektir (Bkz. Kusur). Bu şekilde kusur yeteneğinin bulunmamasının diğer suç ortaklarına sirayet edip etmeyeceği TCK 40 bağlamında bağlılık kuralına göre çözüme kavuşturulmalıdır. Buna göre bu durum sadece G bakımından etkili olur. Diğer suç ortaklarına sirayet etmez. Nitekim bağlılık kuralının bir sonucu olarak suçun işlenişine kasten ve hukuka aykırı şekilde iştirak eden her kişi, diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın kendi kusurlu fiiline göre cezalandırılır (TCK md. 40/1). **1 PUAN**

b. İştirak halinde gönüllü vazgeçme:

- Olayda G'nin gönüllü vazgeçme durumu bulunmaktadır. Gönüllü vazgeçen suç ortağının müşterek fail olması halinde gönüllü vazgeçmesinin kabul edilebilmesi için suçun işlenmemesi veya neticenin gerçekleşmemesi için etkin çaba sarf etmesi, elinden gelen gayreti göstermesi gerekir. Ayrıca kişinin bu çabası etkili olmalıdır. Olayda G, gönüllü olarak vazgeçmiş ancak neticenin gerçekleşmemesi için etkin çaba sarf etmemiştir. Her ne kadar yolda polisi aramayı düşünse de, telefonunun şarjı bittiğinden bu düşüncesini gerçekleştiremez. Ancak bu durum, başka bir yoldan polise haber vermesi imkanının kalmadığını göstermez. Dolayısıyla G'nin gönüllü vazgeçmeden yararlanması mümkün değildir. **1 PUAN**

3. İçtima

a. Tek fiil-çok fiil sorununun çözümü

- Olayda F'nin önce bir el ateş ettiğine yer verilmiştir. Ancak daha sonra bu defa iki el ateş etmiştir. Bu iki ateş etme fiillerinin tek fiil mi yoksa çok fiil mi olduğu ortaya konulmalıdır. Zira bu fiillerin birbirinden ayrı olduğunun ortaya konulması halinde zincirleme suç hükümlerinin uygulanması gündeme gelebilir. Zira zincirleme suç, bir suç işleme kararının icrası kapsamında aynı suçun aynı kişiye karşı farklı zamanlarda birden fazla kez işlenmesi halinde söz konusu olur. Sonucu ise, faile tek ceza verilerek cezanın belli bir oranda artırılması şeklindedir. **1 PUAN**
- İşlenen fiilin tek olup olmadığı şu kriterlere dayanılarak belirlenebilir: Bir olayın dışarıdan bakıldığında ayrılabilir parçalarının çokluğuna rağmen bu hareketler tek bir iradi karara dayanıyorsa, zaman ve yer bakımından da objektif bir gözlemci tarafından tek bir hareketin var olduğu ifade edilebilecek şekilde dar bir bağlantı var ise tek fiil vardır. **1 PUAN**

b. Yağma suçu işlenirken tek fiille hem B'ye hem de A'ya karşı suç işlenmesi

Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

c. E'nin hem fail hem şerik olması

Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

Üçüncü Olay

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

F'nin ateş etmesi üzerine kurşunlardan birinin B'nin bacağına isabet etmesi bakımından *kasten yaralama suçu* değerlendirilebilir. **1 PUAN + 1 PUAN SİST.**

II. İRDELEME

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

- **Suçun Faili:** Herkes tarafından işlenebilen suçlardandır. Özgü suç değildir. Olayda F (D'ye ilişkin değerlendirme için bkz. iştirak) fail olabilir.
- **Suçun Konusu:** İnsan vücududur. Olayda B'nin vücududur.
- **Suçun Mağduru:** İnsandır. Olayda B'dir.
- **Fiil:** Bir kimsenin vücuduna acı veren, sağlığının veya algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan her türlü hareket yaralama suçunun fiil unsurunu teşkil eder. Olayda F, silahla ateş ettiğinden dolayı fiil unsuru gerçekleşmiştir. **1 PUAN**
- **Netice:** Yaralama neticesi gerçekleşmiştir.
- **Nedensellik Bağı ve objektif isnadiyet:** Nedensellik Bağı ve objektif isnadiyet vardır.

2. Manevi unsur

- Olayda fail, karanlık bir anda, uzun ve dar bir koridorda kaçmakta olan A ve B'nin bulunduğu yere doğru rast gele iki el ateş etmiştir. Her ne kadar hedef almamış olsa ve kurşunların herhangi birine isabet edeceğini bilmiyor olsa da bu şekilde bir neticeyi kabullenerek hareket ettiği ifade edilebilir. Bu nedenle yaralama suçu, olası kastla işlenmiştir. **1 PUAN**

3. Hukuka aykırılık unsuru

Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

- Dolayısıyla kasten yaralama, taksirli olarak işlenmiş kabul edilecektir. Bu defa doğrudan taksirle öldürme suçuna gidilmelidir (Ulaşılan bu sonuç hukuka uygunluk nedenlerinin koşullarında hatanın kastı kaldıran hata olarak kabul edilmesi gerektiğini kabul eden birinci görüşe göredir). **1 PUAN**

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

- Hukuka uygunluk nedenlerinin koşullarında hatanın ikinci görüş esas alınarak kusuru etkileyen hata olarak kabul edilmesi halinde yaralama suçunun kasıtlı olduğu kabul edilmeye devam edilecek

ve kasten yaralama suçunun kardeşe işlenmesi şeklinde cezayı artıran nitelikli halinin gerçekleşip gerçekleşmediğinin tartışması gerekecektir. **1 PUAN**

- Olayda F, karanlıkta görmediği için yaraladıktan sonra vurduğu B'nin kardeşi olduğunu görmektedir. Buna göre nitelikli unsurlarda hata söz konusudur. Nitelikli unsurlarda hata halinde failin bu hatasından yararlanacağı ifade edilmelidir (TCK md. 30/2). O halde söz konusu nitelikli hal, F hakkında uygulanmayacaktır. **1 PUAN**

C. KUSUR

Bkz. Birinci Olayın renkli kısmı.

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. **Teşebbüs:** Herhangi bir durum yoktur.
2. **İştirak:** Gerekli açıklamalar için bkz. birinci olay.
3. **İçtima:** Gerekli açıklamalar için bkz. birinci olay.

Son olarak hukuka uygunluk nedenlerinin koşullarında hatanın birinci görüş esas alınarak kastı kaldıran hata olarak kabul edilmesi halinde neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçunun taksirle öldürme olacağı ifade edilmiştir.

Taksirle öldürme suçu için ayrı bir sistematik inceleme yapan için 3 PUAN

YAPTIRIM

E bakımından: Koşullu salıverilen kişi, denetim süresi içinde kasıtlı bir suç işler veya kendisine yüklenen yükümlülükleri hâkimin ısrarına rağmen yerine getirmez ise, koşullu salıverme karar geri alınır. Olayımızda E, koşullu salıverilmiş ve denetim süresi içinde kasten suç işlemiştir. Dolayısıyla burada mevcut olan koşullu salıvermeye ilişkin karar geri alınacak ve kalan cezanın aynen çektirilmesine karar verilecektir. **1 PUAN**

Burada inceleyeceğimiz ikinci husus ise, tekerrürdür. Tekerrür, bir kişinin işlediği suçtan dolayı mahkûm olduktan sonra yeni bir suç işlemesidir. Olayda verilen bilgide E'nin 6 yıllık hapis cezası aldığı ifade edilmiş, cezanın infazının hala devam ettiği belirtilmiştir. **1 PUAN**

E, daha evvel kasıtlı bir suç işlemiştir. Kasıtlı suçlar ile taksirli suçlar arasında tekerrür hükümleri uygulanmayacağından dolayı ikili bir cevap verilmesi gerekmektedir. Buna göre olaydaki suçu kasıtlı işlediği sonucuna ulaşılabilecek olursa tekerrür hükümleri uygulanır. Taksirli işlendiği kabul edilirse tekerrür hükümleri uygulanmaz. **1 PUAN**

Tekerrür hükümlerinin uygulanmasının sonuçları, şunlardır: Tekerrür halinde hükmolunan ceza, mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilir. **1 PUAN**

Ayrıca, mükerrir hakkında cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbiri uygulanır (TCK md. 58/6). **1 PUAN**

Mahkumiyet kararında, hükümlü hakkında mükerrirlere özgü infaz rejiminin ve cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbirinin uygulanacağı belirtilir (TCK md. 58/7). **1 PUAN**

Mükerrirlerin mahkum olduğu cezanın infazı ile denetimli serbestlik tedbirinin uygulanması, kanunda gösterilen şekilde yapılır (TCK md. 58/8). **1 PUAN**

G bakımından: Çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur. Bu tedbirler, Çocuk Koruma Kanunu'nda öngörülmüştür. **1 PUAN**

F bakımından: F, daha önce işlediği taksirle öldürme suçu nedeniyle cezası infaz edilmekteyken bir hafta önce cezaevinden kaçmıştır. Tekerrür hükümlerine göre önceden işlenen suçtan dolayı verilen hüküm kesinleştikten sonra yeni bir suçun işlenmesi halinde, tekerrür hükümleri uygulanır. F bakımından da tekerrür hükümlerinin uygulanması mümkün olabilecektir. Zira cezası henüz infaz edilmemiş olup herhangi bir süre başlamamış ve bu bakımdan uygundur. **1 PUAN**

Aynı şekilde tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için her iki suçun da manevi unsurunun aynı olması gerekir. Buna göre olaydaki suçu kasıtlı işlediği sonucuna ulaşılabilecek olursa tekerrür hükümleri uygulanmaz. Taksirli işlendiği kabul edilirse tekerrür hükümleri uygulanır. **1 PUAN**

Tekerrür hükümlerinin sonuçları için bkz. E.

C bakımından: Olayda ceza infaz edilmeden C'nin Türkiye'ye geldiği bilgisine yer verilmiştir. Dolayısıyla C'nin yeni bir suç işlemiş olması dolayısıyla tekerrür hükümleri gündeme gelebilecektir. Tekerrür hükümlerine göre önceden işlenen suçtan dolayı verilen hüküm kesinleştikten sonra yeni bir suçun işlenmesi halinde, tekerrür hükümleri uygulanır. **1 PUAN**

Yurt dışında işlenen suçlar tekerrüre esas olmasa da uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu bakımından istisna getirilmiştir. Dolayısıyla bu suç bakımından tekerrür hükümleri uygulanabilecektir.

1 PUAN

Tekerrürün sonuçları için bkz. E.

OLAY II
34 PUAN + 11 PUAN
Birinci Olay

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

A, yolu üzerinde bulunan bir inşaattan aracının tam önüne düşen bir taşa çarpmamak için ani bir hareketle direksiyonu kırmış ve yol kenarında yürüyen B'ye çarpmıştır. Bu suretle A, taksirle yaralama suçu (TCK md.89) dolayısıyla sorumlu tutulabilir. **1 PUAN + EK 1 PUAN SİSTEMATİK**

II. İRDELEME

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

- **Suçun Faili:** Taksirle yaralama suçu herkes tarafından işlenebilen bir suç olup suçun faili A'dır.
- **Suçun Konusu:** Yaralama suçunun konusu insan vücududur. Olayda suçun konusu B'nin vücududur.
- **Suçun Mağduru:** Yaralama suçunun mağduru, vücudu saldırıya uğrayan kişidir. Olayda suçun mağduru B'dir.
- **Fiil:** Bir kimsenin vücuduna acı veren, sağlığının veya algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan her türlü fiil, yaralama suçunun fiil unsurunu teşkil etmektedir. Yaralama suçu, seçimlik hareketli bir suçtur. **1 PUAN**
- Olayda A, aracının önüne düşen taşa çarpacağı endişesiyle ani kol hareketi yapması nedeniyle aracın kontrolünü kaybetmiştir. Dolayısıyla öncelikli olarak A'nın B'ye çarpmasına neden olan hareketin fiil olup olmadığı değerlendirilmesi gerekir. Refleks davranışları salt sinir sisteminin mekanik bir tepkisi olarak ortaya çıktıklarında hareket olarak sayılmazlar. Ancak refleks hareketleri, bazen iradi bir şekilde ortaya çıktıklarında ise ceza hukukunda hareket olarak sayılırlar. Olayda A'nın taşa çarpacağı endişesiyle yaptığı direksiyonu ani şekilde kırması hareket olarak kabul edilecektir. **2 PUAN**
- **Objektif özen yükümlülüğüne Aykırılık:** Olayda yaralama suçunun taksirle işlenmiş olması nedeniyle öncelikle A'nın objektif dikkat ve özen yükümlülüğüne uygun davranıp davranmadığı tespit edilmelidir. Dikkat ve özen yükümlülüğünün belirlenmesinde, failin kişisel yetenekleri göz önünde bulundurulmaksızın objektif esastan hareket edilir. **1 PUAN**
- Olayda gerek mevzuatta yer alan trafik kuralları, gerekse teamülü kurallar dikkate alındığında A'nın gerekli dikkat ve özeni göstermediği belirtilebilir. Zira A, direksiyonu aniden kırmak yerine yavaşlayıp fren yapabiliirdi. Aynı şekilde A'nın önüne düşen taş sebebiyle direksiyonu aniden kırması, şerit dışına çıkmasına neden olmakla kalmamış, aynı zamanda aracını yaya yoluna sürmesine neden olmuştur. Bu bakımdan A, trafikte gereken kurallara aykırı davranmış, gerekli dikkat ve özen yükümlülüğünü yerine getirmemiştir. **1 PUAN**
- **Netice:** Yaralama suçunun kanuni tanımında fiilin yanı sıra ayrıca vücuda acı verme, sağlığın veya algılama yeteneğinin bozulması şeklindeki neticelerin meydana gelmesi öngörülmüştür. Olayda A'nın aracıyla çarptığı, B'nin yaralanarak yerde yoğun kanlar içinde yattığı bilgilerine yer verilmiştir. Dolayısıyla netice de gerçekleşmiştir.
- **Nedensellik Bağı:** Nedensellik bağı bulunmaktadır.
- **Objektif İsnadiyet:** Objektif isnadiyet bulunmaktadır.

2. Manevi Unsur

- Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyle gerçekleştirilmesidir. Neticenin öngörülebilir olup olmadığı, somut olay ve fail açısından belirlenecektir. **1 PUAN**
- A'nın aracıyla belirli bir hızda seyahat ederken yapacağı ani şekilde direksiyonun kırılmasıyla esasında aracın kontrolünün kısmen de olsa kaybedilmesi ve bu durumun olası bazı tehlikeleri beraberinde getireceği öngörülebilir bir neticedir. Ancak A'nın bu neticeyi öngörüp öngörmediği, olayın gerçekleştiği yer ve zaman, koşullar dikkate alınarak belirlenmelidir. **1 PUAN**
- A'nın bu neticeyi öngörmesi, buna rağmen kendisine duyduğu güvenle istememesi durumunda bilinçli taksir söz konusu olacaktır. A'nın neticeyi öngörmemesi durumunda ise adi taksirden bahsedilecektir. Nihayetinde A, bilinçli/bilinçsiz (adi) taksirle yaralama suçunu işlemiştir. **1 PUAN**

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Herhangi bir hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır.

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Herhangi bir nitelikli unsur bulunmamaktadır.

C. KUSUR

Kusuru azaltan veya kaldıran bir neden bulunmamaktadır.

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. **Teşebbüs:** Suç tamamlanmıştır.

2. **İştirak:** Herhangi bir husus bulunmamaktadır.

3. **İçtima:** Gerekli açıklamalar için bkz. ikinci olay

Öğrenci, ikinci olayda yer alan açıklamaları bu kısımda da yazmış olabilir.

İkinci Olay

I. OLAY VE HUKUKİ SORUN

A, kendisinin yaralanmasına neden olduğu ve baygın şekilde yerde yatan B'yi, C'nin kafasına silah dayaması ve tehdit etmesi üzerine olay yerinde bırakarak yoluna devam etmiştir. Bu suretle A ve C, **kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi suçu (TCKmd.83) dolayısıyla sorumlu tutulabilir.**

1 PUAN + 1 PUAN SİST.

II. İRDELEME

A. SUÇUN UNSURLARI AÇISINDAN İRDELEME

1. Maddi Unsurlar

- **Suçun Faili:** Olayda görünüşte ihmali bir suç olduğundan fail garantör vasfına sahip kişidir. Dolayısıyla suç özgü suçtur. **1 PUAN**
- Somut olayda A, daha önce gerçekleştirdiği bir hareketle B üzerinde tehlikeli bir duruma neden olmuştur. Suçun faili A'dır. C ise, A'yı tehdit ederek yükümlülüğünü yerine getirmemesine engel olmuştur. Bu suretle C de fail olabilir (Bu konudaki tartışmalar için bkz. iştirak) **1 PUAN**
- **Suçun Mağduru:** Suçun mağduru herkes olabilir. Olayda A'dır.
- **Fiil** Gerçek olmayan ihmali suçlar, tipe uygun bir neticenin engellenmemesi suretiyle gerçekleştirilen suçlardır. Bunun için özel bir hukuki yükümlülük (garantörlük) altında olan failin, neticenin oluşumuna sebebiyet veren yükümlülük ihmalinin icrai davranışa eşdeğer olması gerekir. **1 PUAN**
- İhmali ve icrai davranışın eşdeğer kabul edilebilmesi için kişinin belli bir davranışta bulunmak hususunda kanundan, sözleşmeden veya ön gelen tehlikeli hareketten kaynaklanan bir yükümlülüğü olmalıdır. **1 PUAN**
- Olayda A, B'ye müdahale etmeyerek ölümüne neden olabilecek bir davranışta bulunmuşlardır. Somut olayda öngelen tehlikeli hareketten kaynaklı garantör olan A, kendilerinden beklenen icrai davranışı yükümlülüklerine aykırı olarak yapmaktan kaçınmıştır. **1 PUAN**
- **Netice:** B ölmüştür. Netice gerçekleşmiştir.
- **Nedensellik bağı:** Olayda nedensellik bağı vardır.
- **Objektif isnadiyet:** Bir hareketin suçun konusu bakımından izin verilen riski aşan bir tehlike doğurması ve bu tehlikenin tipe uygun netice olarak gerçekleşmesi halinde netice, faile objektif olarak isnad edilebilecektir. **1 PUAN**
- Olayda A, ölmek üzere olan B'ye aracısıyla çarparak B'nin yaralanmasına neden olmuş, ayrıca yaralı halde yerde yatan B'yi öylece olay yerinde bırakarak ayrılmış, izin verilen riski aşan bir tehlike meydana getirmiştir. Olayda B hayatını kaybetmiş, esasında ölüm neticesi gerçekleşmiştir. Bu bağlamda olayda objektif isnadiyetin ortadan kalkıp kalmadığı ele alınmalıdır. **1 PUAN**
- Çeşitli haller objektif isnadiyetin kalkmasına yol açar. Bunlar; riski azaltıcı haller, tehlikenin hukuken önem taşımayacak ölçüde artırıldığı haller, izin verilen risk halleri, tehlikenin netice olarak gerçekleşmediği haller, normun koruma alanına girmeyen haller, hukuka uygun alternatif davranışlardır. **EK 2 PUAN**
- Olayda ikinci olarak, tehlikenin netice olarak gerçekleşip gerçekleşmediği hususu belirlenmelidir. Olayda olay yerine çağrılan ambulans ilçedeki tek ambulans olduğundan ve köyedeki başka bir hastayı almaya gittiğinden dolayı zamanında B'ye müdahale edilememiş ve B, zamanında müdahale edilemediğinden dolayı hayatını kaybetmiştir. Ambulansın olay yerine zamanında gelememesi ise B'nin ölümü bakımından A'nın meydana getirdiği tehlikenin netice olarak gerçekleşmesini önleyen bir durum değildir. Dolayısıyla da B'nin ölümü, A ve C'ye objektif olarak isnad edilebilir. **2 PUAN**

BU KISIM, ALTERNATİF CEVAPTIR.

İkinci öğretim öğrencileri, objektif isnadiyet bölümüne şu şekilde cevap vermiş olabilir:

*Bir hareketin suçun konusu bakımından izin verilen riski aşan bir tehlike doğurması ve bu tehlikenin tipe uygun netice olarak gerçekleşmesi halinde netice, faile objektif olarak isnad edilebilecektir. Netice failin eseri olmalı, üçüncü bir kişinin veya bir rastlantının eseri olmamalıdır. **1 PUAN***

Olayda A, ölmek üzere olan B'ye aracılıyla çarparak B'nin yaralanmasına neden olmuş, ayrıca yaralı halde yerde yatan B'yi öylece olay yerinde bırakarak ayrılmış, izin verilen riski aşan bir tehlike meydana getirmiştir. Olayda B hayatını kaybetmiş, esasında ölüm neticesi gerçekleşmiştir. Bu bağlamda olayda objektif isnadiyetin ortadan kalkıp kalmadığı ele alınmalıdır. **1 PUAN**

Objektif isnadiyetin varlığından bahsedilebilmesi için şu kriterlerin bulunması gerekir: Hareket ile netice arasında nedensellik bağı bulunmalı, atipik bir gelişme olmamalı, fail olayın gelişimine egemen olmalı, fail tarafından meydana getirilen tehlike tipte öngörülen neticede gerçekleşmiş olmalı ve son olarak netice normun koruma alanının dışında olmamalıdır. **EK 2 PUAN**

Olayda fail tarafından meydana getirilen tehlike tipte öngörülen neticede gerçekleşmiş gerçekleşmediğinin değerlendirilmesi gerekir. Olayda olay yerine çağrılan ambulans ilçedeki tek ambulans olduğundan ve köydeki başka bir hastayı almaya gittiğinden dolayı zamanında B'ye müdahale edilememiş ve B, zamanında müdahale edilemediğinden dolayı hayatını kaybetmiştir. Ambulansın olay yerine zamanında gelememesi ise B'nin ölümü bakımından A'nın meydana getirdiği tehlikenin netice olarak gerçekleşmesini önleyen bir durum değildir. Dolayısıyla da B'nin ölümü, A ve C'ye objektif olarak isnad edilebilir. **2 PUAN**

2. Manevi Unsur

Olayda A kasten, yani bilerek ve isteyerek hareket etmektedir.

3. Hukuka Aykırılık Unsuru

Olayda herhangi bir hukuka uygunluk nedeni bulunmamaktadır.

B. NİTELİKLİ UNSURLAR

Olayda herhangi bir nitelikli unsur bulunmamaktadır.

C. KUSUR

Kusur bakımından iki husus değerlendirilebilir:

- Birincisi A bakımından cebir ve tehdit değerlendirilmelidir. Cebir ve tehdit, kusuru kaldıran bir neden olup kişiye ceza verilmez. Buna göre karşı koyamayacağı veya kurtulamayacağı cebir ve şiddet veya muhakkak ve ağır bir korkutma veya tehdit sonucu suç işleyen kimseye ceza verilmez.

1 PUAN

- Cebir veya tehditten söz edilebilmesi için bir kimseden gelen bir cebir veya tehdidin bulunması, bu cebir veya tehdidin muhakkak ve ağır olması gerekir. Olayda C'nin, A'nın kafasına silah dayayarak "Benim acil bir işim var, kapıyı kapat ve aracı sürmeye devam et!" dediği bilgisine yer verilmiştir. Bu durum, tehdidin ağır ve muhakkak olduğunu göstermektedir. Zira A, kafasına silah dayandığından hiçbir şey yapacak, herhangi bir merciye başvurabilecek durumda değildir. Dolayısıyla A, C'nin söylediğini yapmadığı takdirde hayatına yönelik olarak ciddi bir tehlike ile karşı karşıya kalmıştır. Sonuç olarak A'nın tehdit nedeniyle kusuru yoktur ve cezalandırılmaz. Bu gibi hallerde tehdidi kullanan kişi suçun faili sayılır. Yani olayda fail C olacaktır (Bkz. İştirak) **2 PUAN**
- Kusur bakımından değerlendirilmesi gereken ikinci husus, C bakımından zorunluluk halidir. Zorunluluk hali, kusuru etkileyen bir hal olup mazeret nedenidir. Kişi bu zorunluluk hali sebebiyle mazur görülmemekte ve cezalandırılmamaktadır. Ancak, söz konusu haksızlık nedeniyle, tazminat sorumluluğu devam edecektir. Zorunluluk hali bakımından şu şartların varlığı gerekir: **2 PUAN**
- *Tehlikeye ilişkin şartlar:* Tehlikenin; ağır ve muhakkak olması, kendisine veya başkasına ait bir hakka yönelmiş olması, failin tehlikeye bilerek neden olmamış olması ve tehlikeye karşı koyma yükümlülüğünün bulunmaması. *Tehlikeden korunmaya ilişkin şartlar:* Kişinin tehlikeden başka suretle korunma olanağının bulunmaması ve tehlike ile korunmaya yönelik fiil arasında bir orantının bulunması. **EK 3 PUAN**
- Olayda A, aracılıyla çarptığı B'yi hastaneye götürmek amacıyla aracından aşağı inmeye çalışmış, ancak C, uçağa yetişmek amacıyla A'nın kafasına silah dayamış ve B'yi araca almasına engel olmuştur. C'nin uçağa yetişmek isteme nedeni doğum yapmak üzere olan eşinin doğum anında yanında bulunmak istemesidir. Bu açıdan ortadan herhangi bir tehlike bulunmamaktadır. Dolayısıyla olayda ağır ve muhakkak bir tehlike bulunmadığından dolayı tehlikeye ilişkin şartlar gerçekleşmemiştir. D cezalandırılacaktır. **2 PUAN**

D. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ

1. Teşebbüs

Suç tamamlanmış olduğundan teşebbüs söz konusu değildir.

2. İştirak:

- Olayda dolaylı faillik tartışılmalıdır. Dolaylı fail, bir başkasını suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişi olarak yapılmıştır. Tehdit veya zorlama yoluyla dolaylı faillik, aracının hareketinin tipik olmadığı durumlarda dolaylı faillik, hatadan yararlanmak suretiyle dolaylı faillik, aracının hareketinin hukuka uygun olduğu hallerde dolaylı faillik, suç örgütlerinden yararlanmak suretiyle

dolaylı faillik ve aracının kusur yeteneğinin bulunmadığı hallerde dolaylı faillik halleri söz konusu olabilir. **EK 3 PUAN**

- İnceleme konusu olayda, A'nın durumu bakımından tehdit veya zorlama yoluyla iradesine hakim olunması hali söz konusudur. Zira C, A'nın kafasına silah dayayarak A'nın başka türlü davranmasına engel olmuş, iradesine hakim hale gelmiştir. Söz konusu tehdidin de muhakkak olduğu dikkate alındığında C'nin dolaylı fail olduğu, A'nın ise araç olduğu sonucu ortaya çıkacak, bu durumda C cezalandırılacaktır. **1 PUAN**

3. İçtima

- Olayda A, B'ye karşı ön gelen tehlikeye neden olan taksirle yaralama suçunu işledikten sonra garantörlüğün gereğini yerine getirmeyerek ayrıca kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi suçunu işlemiştir. Bu gibi durumlarda, yani ön gelen tehlikenin kişinin hayatı bakımından tehlike oluşturması, bu nedenden dolayı ölümün meydana gelmesi halinde ön gelen tehlikeli hareketin de ayrı bir suç teşkil etmesi halinde asli norm-tali norm ilişkisi söz konusu olacak ve kişi, yalnızca asli normdan dolayı sorumlu tutulacaktır. Olayda A, yalnızca kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesinden sorumlu olacaktır. Bu konuda ileri sürülebilecek ikinci görüş, ön gelen tehlikenin kişinin hayatı bakımından tehlike oluşturması, bu nedenden dolayı ölümün meydana gelmesi halinde ön gelen tehlikeli hareketin de ayrı bir suç teşkil etmesi halinde gerçek içtimanın söz konusu olması ve kişinin, her iki suçtan dolayı da ayrı ayrı cezalandırılmasıdır. Bu görüş, ön gelen tehlikeli hareket ile daha sonra işlenen ve icrai davranışa eş değer olan ihmali hareketin tek fiil olmamasına dayanmaktadır. **3 PUAN (Bu kısımda iki görüşü yazmasa bile görüşlerden birini yazan öğrenciye 3 puan, ikisini de yazan öğrenciye + 1 ek puan verilebilir).**

YAPTIRIM TEORİSİ

C bakımından: Bu bağlamda ifade edilmesi gereken ilk husus, olayda C hakkında daha evvel verilen hapis cezası adli para cezasına çevrilmiştir. Bilinmesi gereken ilk husus, uygulamada asıl mahkûmiyetin, bu madde hükümlerine göre çevrilen adli para cezası veya tedbir olduğudur (TCK md. 50/5). O halde artık işlenen suç bakımından mahkûmiyetin adli para cezası olduğu kabul edilecektir. **1 PUAN**

Adli para cezasının kesinleşmiş olması ve ödenmesi halinde olayda işlenen kasten öldürmenin ihmali davranışla işlenmesi suçu arasında tekerrür hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı değerlendirilmelidir. Tekerrür hükümleri, kasıtlı suçlarla kasıtlı suçlar, taksirli suçlarla taksirli suçlar arasında uygulanabilir. Yani kasıtlı suçlarla taksirli suçlar arasında tekerrür hükümleri uygulanamaz. Olayda ilk işlenen suçun taksirle yaralama, sonraki işlenen suçun kasten öldürmenin olması nedeniyle bu iki suç arasında tekerrür hükümleri uygulanamaz. **2 PUAN**

A bakımından: A hakkında daha önce işlediği kasıtlı bir suçtan dolayı 4 ay hapis cezasına mahkûm edilmiş, ancak bu hüküm henüz kesinleşmemiştir. A'nın olayda işlediği suçlar dolayısıyla tekerrür hükümlerinin uygulanması söz konusu olabilir. Tekerrür hükümlerinin uygulanabilmesi için ilk işlenen suç hakkında hükmolunan cezanın kesinleşmiş olması gerekir. Olayda ise A'nın ilk işlediği suç dolayısıyla hakkında hükmolunan hapis cezasının henüz kesinleşmediği bilgisine yer verilmiştir. Dolayısıyla A hakkında tekerrür hükümleri uygulanamayacaktır. **2 PUAN**

Müsadere: Silahın müsaderesine ilişkin olarak TCK 54'te yer alan hüküm dikkate alınmalıdır. İyiniyetli üçüncü kişilere ait olmamak koşuluyla, kasıtlı bir suçun işlenmesinde kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçtan meydana gelen eşyanın müsaderesine hükmolunur (TCK md. 54/1). **2 PUAN**

Buna göre olayda taksirli bir suç işlenmiş, A'nın kullandığı taksiri bu suçun işlenmesinde kullanılmıştır. Suç kasıtlı olmadığından dolayı taksiri müsadere edilemeyecektir. **1 PUAN**